

مقدمه و تاریخچه بیمه قالیبافان و صنایع دستی شناسه دار و حرفه های مشمول قانون

هنرمندان گمنامی که به عنوان قالیباف در کشور ما به تولید دستبافته های گران بها می پردازند، سال ها بود که از کمترین پوشش حمایتی به ویژه در حوزه خدمات تامین اجتماعی بهره مند نبودند و به علت نوع تولید فرش در کشور که بیشتر به صورت تک بافی خانگی صورت می پذیرد، از قرار گرفتن زیر چتر حمایتی کارفرمایی مشخص که ملزم به پاسخگویی به مراجع ذیصلاح در اجرای قوانین کار باشد بی نصیب بودند.

از سوی دیگر کارفرمایان نیز با توجه به افزایش هزینه های احتمالی، تمایلی به گرد هم آوردن قالیبافان در محلی متمرکز از خود نشان نمی دادند.

در این شرایط این هنرمندان گمنام همچنان بی بهره از خدمات بیمه ای روزگار می گذراندند تا اینکه سرانجام به منظور حمایت از قالیبافان خانگی، رنگرزان سنتی، رفوگران، طراحان و نقاشان فرش و دیگر مشاغل وابسته، در سال ۱۳۷۶ قانون بیمه بازنشستگی، فوت و از کار افتادگی بافندگان به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. این اول مسیری بود که صرفا تصویب خود موضوع آن هم خوشحال کننده بود. هرچند این قانون اشکالاتی داشت و افزون بر اینکه همه مشاغل وابسته به فرش را پوشش نمی داد، فاقد پوشش بیمه درمانی و حقوق بازنشستگی ۵۰ در صد حداقل حقوق پایه بود.

در گام بعدی با پیگیری مرکز ملی فرش ایران و همراهی وزرات کار و امور اجتماعی وقت، وزارت رفاه و تامین اجتماعی (وقت) و سازمان تامین اجتماعی، ابتدا لایحه ای برای اصلاح این قانون به هیات دولت ارایه شد و همزمان طرحی نیز در این باره توسط تعدادی از نمایندگان در مجلس مطرح و پس تلفیق دو طرح و رایزنی های بسیار، قانون «بیمه های اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شناسه دار (کد دار)» در سال ۱۳۸۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. قانون پیشنهادی توسط شورای نگهبان بدلیل بار مالی زیاد به مجلس شورای اسلامی برگردانده شد و و پس از اضافه شدن بندی که اجرای قانون در سالهای بعد را منوط به تامین اعتبار در قانون بودجه همان سال می کند، توسط شورای نگهبان تایید و به هیات دولت جهت ابلاغ گردید. از این رو یکی از مشکلات اساسی قانون «بیمه های اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شناسه دار (کد دار)» همین ماده ۳ (تصویب سالانه اعتبار) می باشد.

چه کسانی باید از این بیمه بهره مند شوند؟

در آیین نامه اجرای قانون بیمه های اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شناسنامه دار (کد دار)، مشمولان این بیمه شاغلان در مشاغل قالی، قالیچه و گبه و صنایع دستی خانگی و غیر آن در گروه های مصوب شناسنامه دار، تابلو بافان طرح پوستر، رنگرزان، پرداخت زنان دستی، چله کشان دستی ماهر و رفوگران ماهر و سایر شاغلان صنایع وابسته به تولید فرش و قالی و شاغلان خانگی و یا پاره وقت که دارای مجوز فعالیت و یا کارت شناسایی معتبر از وزارت بازرگانی وقت (صنعت، معدن و تجارت کنونی) و یا سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری باشند عنوان شده که طیف گسترده ای را شامل می شود. (هم اکنون شاغلین ۲۲ رشته شغلی مرتبط با فرش دستباف و شاغلین حدود ۲۰۰ رشته شغلی مرتبط با صنایع دستی در حال بهره مندی از مزایای این بیمه هستند).

جدول مشاغل مشمول بهره مندی از مزایای بیمه

ردیف	نام استاندارد شغل	کد ملی آموزش شغل
۱	قالیباف فارسی (نامتقارن)	۷-۵۴/۳۶/۱/۱
۲	قالیباف ترکی (متقارن)	۷-۵۴/۳۸/۱/۱
۳	قالیباف (پیشرفته)	۷۳۱۸-۸۹-۰۱۲-۱
۴	چله قالی نصاب و دوان چله	۷-۵۴/۳۹/۱/۱
۵	چله کش قالی	۷-۵۴/۳۷/۱/۱
۶	قالی فنی ناظر	۷۳۱۸-۸۹-۰۱۳-۱
۷	طراح قالی(مقدماتی)	۷۳۱۸-۸۹-۰۰۱-۱
۸	طراح نقشه قالی با رایانه	۱-۶۲/۹۲/۱/۳
۹	رنگ و نقطه کار نقشه قالی	۱-۶۲/۹۳/۱/۳
۱۰	رنگرز طبیعی قالی دستباف	۷-۵۶/۲۳/۱/۳
۱۱	رنگرز شیمیایی قالی دستباف	۷-۵۶/۲۵/۱/۱
۱۲	رفوگر قالی(مقدماتی)	۷۳۱۸-۸۹-۰۲۶-۱
۱۳	رفوگر قالی (پیشرفته)	۷۳۱۸-۸۹-۰۲۷-۱
۱۴	قالیشوی	۷-۵۶/۹۴/۱/۱
۱۵	صمغ گیر ابریشم	۸۱۵۴-۸۹-۰۰۱-۱
۱۶	پرداخت کارقالی	۷۳۱۸-۸۹-۰۲۸-۱
۱۷	دارکش قالی	۷۳۱۸-۸۹-۰۲۵-۱
۱۸	فروشنده مواد اولیه، دار و ابزار قالی	۵۲۱۱-۸۹-۰۰۱-۱
۱۹	کارور تابندگی نخ ابریشم	۷-۵۵/۴۹/۱/۲
۲۰	کار ورپيله کشی	۷-۵۵/۴۸/۱/۲
۲۱	رنگرز نخ ابریشم	۷-۵۶/۳۰/۱/۲
۲۲	نخ ریس سنتی	۷-۵۱/۴۱/۱/۱